

Warszawa, 26 marca 2026 r.
KL/216/58/AZ/2026

Pan

Tomasz Chróstny

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z opublikowaniem drugiej wersji projektu ustawy o kredycie konsumenckim (projekt z dnia 25 lutego 2026 r.), Konfederacja Lewiatan przedstawia uzupełnienie dotychczasowych uwag w przedmiocie wybranych zagadnień.

Uprzejmie prosimy o zapoznanie się z naszą analizą, odniesienie się do niej oraz rozważenie uwzględnienia jej w toku prac legislacyjnych.

Z poważaniem

Marek Górski

Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu: Uzupełnienie dotychczasowych uwag Konfederacji Lewiatan dot. wybranych zagadnień na tle drugiej wersji projektu ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 25.02.2026

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Uzupełnienie dotychczasowych uwag Konfederacji Lewiatan dot. wybranych zagadnień na tle drugiej wersji projektu ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 25.02.2026

Poniżej przedstawione zostaje uzupełnienie dotychczasowych uwag Konfederacji Lewiatan dot. wybranych zagadnień na tle drugiej wersji projektu ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 25.02.2026.

Jednocześnie zauważyć należy, iż zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców „*Organizacja pracodawców, reprezentatywna w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie praw i interesów związków pracodawców*”. Art. 16 ust. 2 wskazanej ustawy wz. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych wskazuje na minimalny termin: organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego określają termin przedstawienia opinii nie krótszy niż 30 dni (termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny co wymaga szczególnego uzasadnienia). Tyczy się to *projektów aktów prawnych*, w tym nowych wersji projektów ustaw. Projektodawca w tym przypadku nie dotrzymał tej zasady, wskazując wyłącznie na konieczność dokonania uzgodnień z ministerstwami.

Na poziomie generalnych uwag zwrócić należy uwagę na to, iż w projekcie i jego uzasadnieniu występują błędy lub wątpliwości co do tego czy błędy zostały popełnione. Przykładowo, uzasadnienie nie jest spójne ze zmienioną wersją projektu (np. uzasadnienie do art. 46 ust. 3, 70 ust 5 i 6, podczas gdy nie ma już ust. 6 w tym przepisie).

1. Sankcja określona w art. 40 projektu.

Tak jak wskazano w uwadze nr. 28 dokumentu „1. Konfederacja Lewiatan - Tabela z uwagami do projektu ustawy o kredycie konsumenckim (UC82) w piśmie z dnia 1 sierpnia 2025” postulujemy usunięcie tego przepisu (m.in. sankcje nim wprowadzone są nieproporcjonalne, związane są z subiektywnymi, to jest innymi dla każdego kredytodawcy zasadami oceny zdolności kredytowej, dodatkowo określonej w projekcie w sposób budzący poważne wątpliwości). Tak ostre sankcjonowanie przez art. 40 ogólnych, ocennych

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

i niedookreślonych, obowiązków wyrażonych m. in. w art. 29 i 34, które odwołują się do prawdopodobieństwa wykonania zobowiązania powoduje niewspółmierne, sprzeczne z Dyrektywą CCDII konsekwencje zarówno dla kredytodawców jak i nabywców wierzytelności.

Jeśli, mimo krytyki i wskazywania skutków ubocznych tego rozwiązania, projektodawca zdecydowałby się na pozostawienie art. 66 ust. 5 projektu w zbliżonym do obecnego brzmieniu, rozwiązaniem które w pewnym stopniu precyzowałoby wskazane sankcje w projektowanym art. 40 byłoby zastąpienie zakresu „art. 29, art. 30, art. 34 oraz art. 39” zakresem „art. 66 ust. 5”. Pomimo lepszego rozwiązania niż obecne (nieco bardziej precyzyjnego), dalej nosiłoby to wady wynikające z konstrukcji art. 66 ust. 5 i przepisów dot. wiarygodności kredytowej do której się odwołuje.

2. Nowy obowiązek informacyjny pośredników kredytowych

W związku z wykreśleniem z projektu ustawy przepisów o nadzorze KNF nad działalnością prowadzoną przez pośredników kredytowych budzące wątpliwości jest dodanie do art. 113 ust. 2 obowiązku informacyjnego. Projektodawca nie uzasadnił takiego obowiązku, jak i nie wskazano materialnej podstawy uzasadniającej nałożenie nowego obowiązku na pośredników.

3. Bazy danych

Zauważyć należy iż część szczegółowych zasady dotyczących baz danych przekracza zakres dyrektywy CCD II np.: art. 19 dyrektywy CCD II w minimalnym stopniu odnosi się do tej materii.

Przykładem przekraczającym granice tego zakresu jest choćby art. 30 ust. 5 zgodnie z którym kredytodawca dokonuje oceny zdolności kredytowej z uwzględnieniem informacji o konsumencie zawartych w co najmniej dwóch bazach danych.

Innym przykładem jest nowy obowiązek wskazany w projektowanym art. 43 ust. 7 stanowiący iż część przepisów dot. raportowania „[...] stosuje się odpowiednio do nabywcy wierzytelności powstałej z umowy o kredyt konsumencki”. Obowiązek ten wprowadza dopiero druga wersja projektu ustawy o kredycie konsumenckim (projekt z dnia 25 lutego

2026 r.): bez uzasadnienia, bez analizy ekonomicznej, bez oceny skutków oraz bez konsultacji. Dlatego też postulujemy usunięcie tej zmiany (tj. art. 43 ust. 7) z projektu ustawy.

Projektowany obowiązek raportowania przez nabywców wierzytelności informacji o zaległości oraz innych informacji (o spłacie, wygaśnięciu, nieistnieniu, korekcie) oraz aktualizacji statusu spowoduje konieczność wdrożenia kosztownych rozwiązań m. in. w postaci obowiązku zawarcia umów z takimi podmiotami albo ich aneksowania, wprowadzenia dużych zmian procesowych w tym dostosowania komunikacji kierowanej do konsumentów. Proces zmian byłby w konsekwencji bardzo czasochłonny oraz wymagał dużego i nieuzasadnionego nakładu pracy po stronie nabywców. Analiza treści projektowane art. 43 powoduje powstawanie wielu pytań m. in.:

- dlaczego do projektu nie dodano uzasadnienia, z którego wynikałby powód wprowadzenia zmiany i nałożenia nowych obowiązków na nabywców wierzytelności?
- jak interpretować wymóg dotyczący „upoważnienia konsumenta”, o którym mowa w ust. 5? Czy jeżeli takie upoważnienie uzyskał kredytodawca na etapie zawierania umowy - oznacza to, że nabywca powinien je honorować? Czy może nabywca powinien uzyskać sam takie upoważnienie (co wydawałoby się zasadne, gdyż nabyta zostaje jedynie wierzytelność a nie umowa kredytowa)? Jak projektodawca rozumie ten przepis - czy nabywca powinien oczekiwać inicjatywy klienta do złożenia upoważnienia czy powinien inicjować otrzymanie zgody samodzielnie?
- jak interpretować ust. 6 zwłaszcza informacje o „korekcie jego wysokości oraz o nowo powstałych zobowiązaniach i ich aktualizacji”? Czy w tym katalogu (jeżeli odniesiemy go do nabywców) mieszczą się również sytuacje: codziennego wzrostu odsetek naliczonych za opóźnienie albo umorzenie części zobowiązania w wyniku zawarcia porozumienia/ugody albo wzrostu zobowiązania w związku z niedochowaniem przez konsumenta warunków porozumienia/ugody?
- jak ma wyglądać dokonywanie wpisów i ich aktualizacji w przypadku cesji oraz jakie czynności mają być podjęte przez cedenta i cesjonariusza w związku z cesją?

Użycie konstrukcji „stosuje się odpowiednio” właściwie uniemożliwia jednoznaczne odczytanie normy np.: jak mają być przekazywane informacje. Należy również podkreślić, że biorąc pod uwagę powyższe niewiadome całkowicie niezrozumiałym jest sankcjonowanie w rozdziale o przepisach karnych (art. 128) niewypełnienia obowiązku przekazywania w terminie informacji, o których mowa w art. 43 ust. 2 lub 3.

Powyższe zmiany nie powinny być dokonywane pod presją czasu wynikającą z implementacji dyrektywy, z kolei powinny być poprzedzone szerokimi konsultacjami, ekonomiczną analizą prawną, diagnozą rynku, zidentyfikowaniem jasnej wartości dodanej wprowadzanego rozwiązania oraz możliwych skutków ubocznych. Powyższe przykłady powinny być zaniechane na gruncie projektu ustawy.

4. Limit kosztów pozaodsetkowych

Utrzymanie obecnego limitu rocznego na poziomie 20% w skali roku przy limicie całkowitym 45% (art. 59 ust. 1-3) oznacza w praktyce pogłębiającą się nierentowność legalnych produktów kredytowych np.: w obliczu dynamicznego wzrostu płacy minimalnej oraz kosztów systemowych, procesowych operacyjnych i regulacyjnych, w tym kosztów związanych z dodatkowymi obowiązkami, które kredytodawcy będą zobowiązani ponosić w związku z wejściem w życie nowej ustawy o kredycie konsumenckim. Czynnikiem który również należy wziąć pod uwagę jest dostępności bezpiecznego finansowania dla jak najszerzej grupy osób. Pozostawienie obecnego limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu na poziomie całkowitym 45% stawia pytanie o ryzyka i ich zbadanie np.: ryzyko że udzielanie pożyczek na dłuższe okresy (powyżej 2 lat) może być nierentowne i powodować preferencje kredytodawców w udzielaniu kredytów na krótsze okresy co skutkuje wyłączeniem sporej grupy konsumentów, którzy nie mają odpowiedniej zdolności do udzielenia im kredytu o wyższej racie miesięcznej (na krótszy okres).

Postulatem jest urealnienie limitów kosztów pozaodsetkowych kredytu konsumenckiego. Jako rozwiązanie pod dyskusję i zbadanie proponujemy model 15% + 15% przy podniesieniu maksymalnego limitu do poziomu 65% całkowitej kwoty kredytu.

W przypadku kart kredytowych, jeśli limit kosztów dla karty pozostanie na zaproponowanym poziomie 24% w skali roku (art. 62 ust. 1), pojawia się ryzyko niskiej, nieodpowiadającej uwarunkowaniom rynkowym, rentowności produktu. Dlatego też mając na uwadze konieczność poniesienia szeregu kosztów operacyjnych i systemowych w związku z wejściem w życie nowych przepisów, postulujemy zbadanie skutków wprowadzenia zaproponowanego limitu kosztów pozaodsetkowych dla kart kredytowych i rozważenie jego podwyższenia w optymalnym wariantcie.

5. SKD oraz ocena zdolności kredytowej

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Przypomnieć należy w tym miejscu wcześniejsze uwagi Konfederacji Lewiatan w tym zakresie, zwłaszcza „Odniesienie się do brzmienia przedstawionych podczas konferencji uzgodnieniowej zmian w projekcie ustawy o kredycie konsumenckim (UC 82) w piśmie z dnia 2 lutego 2026” w zakresie w jakim projektowane przepisy pozostały niezmienione, jak również rekomendację ukształtowania art. 66 wskazaną w „Projekt zmiany art. 66 projektu ustawy o kredycie konsumenckim wraz z uzasadnieniem w piśmie z dnia 15 stycznia 2026” (tutaj ze zmianą rezygnacji z sankcjonowania art. 52 ust. 1 pkt. 1 – Projektodawca po ponownej analizie zrezygnował również z sankcji w tym zakresie). Wśród aktualnych uwag pozostają te dotyczące oceny zdolności kredytowej, zwłaszcza konstrukcji projektowanego art. 30, która wiąże przepisy nieprecyzyjne i częściowo wadliwie zaimplementowane z dotkliwymi sankcjami.

Względem zmian w art. 66 w tej wersji projektu, nieprzedstawionych w pierwszej wersji projektu lub podczas konferencji uzgodnieniowej, zauważyć należy iż:

- Przy dotychczasowej krytyce art. 66 ust. 5, zauważyć należy, iż kształt przepisu, za sprawą zamiany, art. 66 ust. 5 pkt. 3, jest bardziej czytelny niż poprzedni. Zauważyć jednak należy że w przypadku gdy będą pozyskiwane jedynie oświadczenie o dochodach i wydatkach, nie powinien być podstawą sankcji zarzut braku uzyskania/udokumentowania innych informacji o sytuacji kredytobiorcy – wymaga to jednoznacznego zaadresowania w projekcie.
- W związku z instytucją rekomendacji KNF dotyczących dobrych praktyk w zakresie badania zdolności kredytowej, postuluje się uwzględnienie zastrzeżenia, że w razie zastosowania się do dobrych praktyk wynikających z rekomendacji KNF nie będzie zastosowania sankcji. Zgodnie z uzasadnieniem projektu: *„Rekomendacje te umożliwią w szczególności utrzymanie dotychczasowego rozwiązania w zakresie uproszczonego badania zdolności kredytowej dla instytucji kredytowych oraz stworzą podstawę dla takiego rozwiązania w odniesieniu do instytucji pożyczkowych.”* Ponadto proponujemy dodanie przepisów przewidujących, że dotychczasowe rekomendacje wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego dotyczące dobrych praktyk w zakresie badania zdolności kredytowej konsumenta stosuje się w zakresie oceny zdolności kredytowej konsumenta na potrzeby udzielenia kredytu konsumenckiego do dnia wejścia w życie rekomendacji wydanych na podstawie odpowiednio art. 116 ust. 2 niniejszej ustawy oraz art. 137 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo bankowe, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

- Zmiana w zakresie art. 66 ust. 11 jest kierunkowo słuszna, jednakże terminy na skorzystanie z sankcji są wciąż nieracjonalnie długie w przypadku umów, w których nastąpiło wypowiedzenie w związku z brakiem terminowej płatności. Rekomendacja wskazana w „Projekt zmiany art. 66 projektu ustawy o kredycie konsumenckim wraz z uzasadnieniem w piśmie z dnia 15 stycznia 2026” (choćby kierunkowo co do zaadresowania tego zagadnienia) pozostaje aktualna.

6. Wybór pozostałych uwag o charakterze uzupełniającym

Projekt wciąż obciążony jest także niejasnościami, brakami lub wadliwą implementacją wśród których wskazać można m.in.:

- Fakt iż w projekcie nadal występują pojęcia o podobnym znaczeniu, co może powodować problemy w ich stosowaniu (np.: umowa dotycząca metody płatności typu „kup teraz, zapłać później” w ramach której osoba trzecia udziela konsumentowi kredytu w celu nabycia towaru lub usługi, umowa o odroczeniu konsumentowi terminu spełnienia świadczenia pieniężnego w tym odroczenia zapłaty ceny lub wynagrodzenia na zakup oferowanych przez siebie towarów lub usług, nawet jeżeli konsument nie jest zobowiązany do poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych z odroczeniem, umowa kredytu konsumenckiego w formie odroczonej płatności na zakup oferowanych przez siebie towarów i usług i kredytu konsumenckiego w formie odroczonej płatności, którego udziela się na nabycie określonego towaru lub usługi)
- W odniesieniu do art. 2 ust. 2 pkt 11 - w definicji zabrakło sformułowania „o kredyt”, które znajduje się w uzasadnieniu. W przeciwnym razie istnieje ryzyko szerokich interpretacji w oderwaniu od brzmienia ust. 1
- W odniesieniu do art. 2 ust. 4 - przepis wymaga doprecyzowania, że chodzi o sytuacje zawierania wielu umów w celu obejścia przepisów ustawy (tak również wynika z art. 43 ust. 2 CCD2 - Państwa członkowskie zapewniają, aby przepisy przyjmowane w celu transpozycji niniejszej dyrektywy nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów.). W przeciwnym razie może dojść do nadinterpretacji przepisu.
- W odniesieniu do art. 3 ust. 1 pkt 9 - w dyrektywie wyłączenie dotyczy „umów o kredyt, które dotyczą odroczonej spłaty - bez żadnych opłat - istniejącego zadłużenia”. W ustawie ten wyjątek został zawężony poprzez dopisek „i odsetek”.
- W odniesieniu do art. 19 ust. 1 pkt 1 lit. a - po zmianie brak jest dookreślenia o czyje dane (firmę, adres siedziby albo adres prowadzenia działalności) chodzi.

- W odniesieniu do art. 19 ust. 1 pkt 2 lit. d - niewłaściwa implementacja art. 10 ust. 5 lit. d dyrektywy CCD2. W sformułowaniu „w odniesieniu do których obowiązują różne opłaty i stopy oprocentowania,” powinno być „lub” a nie „i”.
- W odniesieniu do 47 ust. 2 w związku ze zmianami z art. 70 ust. 2 - wprowadzono konkurencyjne pojęcia w odniesieniu do obowiązku z 47 ust. 2 „doręcza” oraz „dostarczył” (w przepisie art. 70 ust. 2), podczas gdy ustawa częściej posługuje się słowem „przekazuje” niż „doręcza” (słowo to pojawia się tylko raz w tym przepisie) czy „dostarcza” (pojawia się kilka razy). Potrzebne jest zachowanie spójności i zmiana sformułowania, że kredytodawca „przekazuje” tak jak w większości przepisów (wtedy spójnie w obu przepisach) , ew. „dostarcza” tak jak w art. 70 ust. 2.
- W odniesieniu do 48 ust. 1 pkt 5 - Przepis przez dopisek „warunki” miał być dostosowany do art. 21 ust. 1 lit. c dyrektywy CCD2, ale nie zostało to przeprowadzone właściwie – w dyrektywie jest określenie „warunki dokonywania wypłat”. Należy wykreślić słowa „terminy i sposób”.
- W odniesieniu do 48 ust. 1 pkt 8 - Przepis nie stanowi dokładnej implementacji art. 21 ust. 1 lit. h dyrektywy CCD2, który nakazuje określać w umowie „kwotę, liczbę i częstotliwość...”, a nie „wysokość, liczbę i terminy spłat” kredytu.
- W odniesieniu do art. 74 - Nieuzasadnione wykreślenie odesłania do kredytu wiążanego w ust. 1. Należy przywrócić poprzednie brzmienie, aby wykluczyć wątpliwości interpretacyjne.

Skala – wskazanych wyżej jedynie przykładowo – uwag wskazuje, iż projekt powinien zostać ponownie sprawdzony w zakresie spójności, jasności oraz poprawności implementacji.

7. Vacatio legis

Zgodnie z art. 48 ust. 1 dyrektywy 2023/2225 (CCD2) „Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 20 listopada 2025 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 20 listopada 2026 r.”.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 dyrektywy 2023/2673 (tzw. dyrektywa odległościowa) „Państwa członkowskie przyjmują i publikują najpóźniej do dnia 19 grudnia 2025 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 19 czerwca 2026 r.”. Ustawa nie została ogłoszona w terminie wymaganym przez prawodawcę unijnego. Prawodawca unijny przewidział konieczność 12-miesięcznego okresu

member of

BUSINESS@OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

dostosowawczego dla kredytodawców (6-miesięcznego dla dyrektywy odległościowej). Termin ten jest uzasadniony koniecznością kompleksowych zmian w zakresie oferowania kredytów konsumenckich. Są to zmiany organizacyjne, systemowe oraz we wzorcach. Wszelkie zmiany procesów i wzorców powinny być również zweryfikowane. Potrzeba zapewnienia odpowiedniego *vacatio legis* wynika z zasady demokratycznego państwa prawnego. Postulujemy określenie okresu *vacatio legis* dla zmian wynikających z:

- dyrektywy CCD2 12-miesięcznego od dnia ogłoszenia,
- dyrektywy odległościowej – 6-miesięcznego od dnia ogłoszenia.

Konfederacja Lewiatan, KL/216/58/AZ/2026